

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 24.
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2022. május 19.

Címzett: a Tanács Főtitkársága

Biz. dok. sz.: SWD(2022) 148 final

Tárgy: BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM KONZULTÁCIÓ
AZ ÉRDEKELT FELEKKEL – ÖSSZEGZŐ JELENTÉS amely a
következő dokumentumot kíséri: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ
EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK
Uniós napenergia-stratégia

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2022) 148 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 148 final

Brüsszel, 2022.5.18.
SWD(2022) 148 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL – ÖSSZEGZŐ JELENTÉS

amely a következő dokumentumot kíséri

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Uniós napenergia-stratégia

{COM(2022) 221 final}

NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓ – ÖSSZEGZŐ JELENTÉS

UNIÓS NAPENERGIA-STRATÉGIA

Az Európai Bizottság először a 2022. évi munkaprogramjában jelentette be, hogy közleményt kíván elfogadni a napenergiára vonatkozó uniós stratégiáról. E kezdeményezés előkészítése során az érdekelt felekkel folytatott fő konzultációs tevékenységek online „véleményezési felhívásból” és nyilvános konzultációból álltak, amelyeket január 18-án tettek közzé a Bizottság „Ossza meg velünk véleményét!” című konzultációs weboldalán, és amelyek 12 hétig álltak nyitva a visszajelzések megtételére. Az online konzultációs tevékenységek mellett a Bizottság magas szintű virtuális konferenciát is szervezett az érdekelt felek számára az uniós napenergia-stratégiáról, továbbá három szakmai szintű műhelytalálkozót is.

A konzultáció célja az volt, hogy visszajelzéseket gyűjtsön a tagállamoktól, az érdekelt felektől és az állampolgároktól a stratégia javasolt alkalmazási köréről és tartalmáról, valamint azokról a további elemekről, amelyekre a stratégiának ki kell terjednie. A célközönséget alkotó fő érdekelt felek a közigazgatási szervek, a napenergiával foglalkozó vállalatok, többek között a termékgyártók, a projektgazdák vagy a napenergiával működő berendezések integrációjával kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozások, például az aggregátorok vagy a digitális megoldások szolgáltatói, ideértve a kkv-kat is; energiaközösségek, fogyasztói szervezetek; nem kormányzati szervezetek; kutatási és innovációs szervezetek és napenergiát termelő vagy használó, illetve a napenergia iránt egyszerűen csak érdeklődő magánszemélyek voltak.

Ez a dokumentum kizárólag az érdekelt felek által a konzultációs folyamat során tett észrevételek összefoglalásának tekintendő. Semmi esetre sem tekinthető a Bizottság vagy szolgálatai hivatalos álláspontjának, és így nem köti a Bizottságot. A konzultációs tevékenységekre adott válaszok nem tekinthetők az uniós lakosság által alkotott vélemények reprezentatív mintájának.

A részt vevő érdekelt felek köre

A célközönséget alkotó fő érdekelt felek a nyilvános konzultációra adott válaszok, a „véleményezési felhívással” kapcsolatban kifejtett észrevételek útján és az érdekelt felek számára szervezett rendezvényeken való részvétel során fejtették ki véleményüket. A konzultációban nagy számban vettek részt napenergiával foglalkozó vállalatok (a mikrovállalkozásoktól a nagyvállalatokig minden szinten) és a különböző napenergia-technológiai ágazatok (koncentrált napenergia, fotovoltaikus napenergia, naphő stb.) képviselői, valamint a megújulóenergia-közösségek és a napenergia-hasznosításban érintett és/vagy az iránt érdeklődő állampolgárok. Számos fogyasztói szervezet, nem kormányzati szervezet, valamint kutatási és innovációs szervezet is tett észrevételeket vagy adott visszajelzéseket. A közigazgatási szervek részvétele nemzeti és helyi szinten egyaránt korlátozott mértékű volt.

Eszközök és módszertan

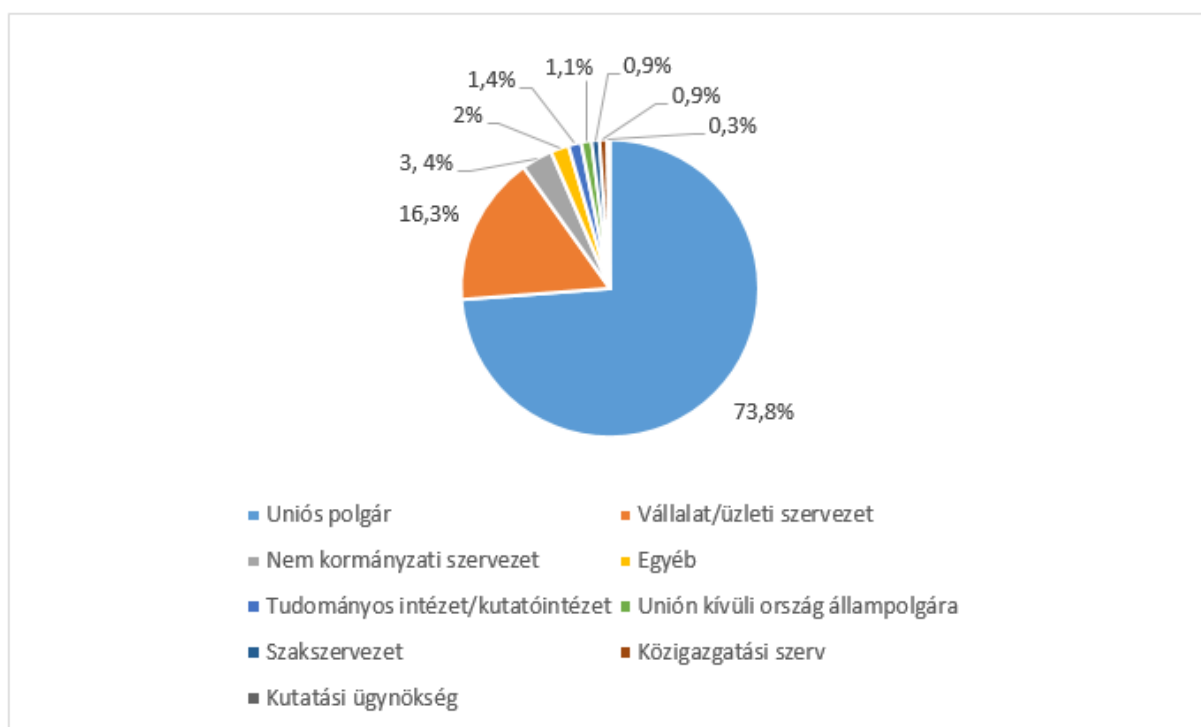
A nyilvános konzultációra adott válaszokat és a „véleményezési felhívásra” kifejtett észrevételeket, ideértve a mellékelt állásfoglalásokat is, mennyiségi és minőségi elemzésnek vetették alá. A nyilvános konzultáció során feltett feleletválasztós kérdésekre adott válaszok

feldolgozása az EUSurvey mennyiségi adatelemzési eszközeinek felhasználásával történt. A kvalitatív válaszokat (a kérdésekre adott szabad szöveges válaszokat és a csatolt állásfoglalásokat) a kvantitatív adatoktól elkülönítve gyűjtötték össze és vizsgálták meg. A „véleményezési felhíváshoz” fűzött észrevételeket a kifejtett állítások szerint osztályozták és számszerűsítették.

Véleményezési felhívás

A „véleményezési felhívásra” összesen 447 személy és szervezet fejtette ki észrevételeit. 92 esetben ismétlés történt, 44 észrevétel pedig nem a szóban forgó témára irányult. Az érdemi észrevételek tényleges száma ezért 311 volt.

Az észrevételek túlnyomó többsége állampolgároktól (266, köztük 4 nem uniós polgár) és vállalatoktól/üzleti szervezetektől (58), nem kormányzati szervezetektől (12), tudományos/kutatóintézetektől (5), kutatási ügynökségektől (1), szakszervezetektől (3), közigazgatási szervektől (3) és egyébektől (7) érkezett.

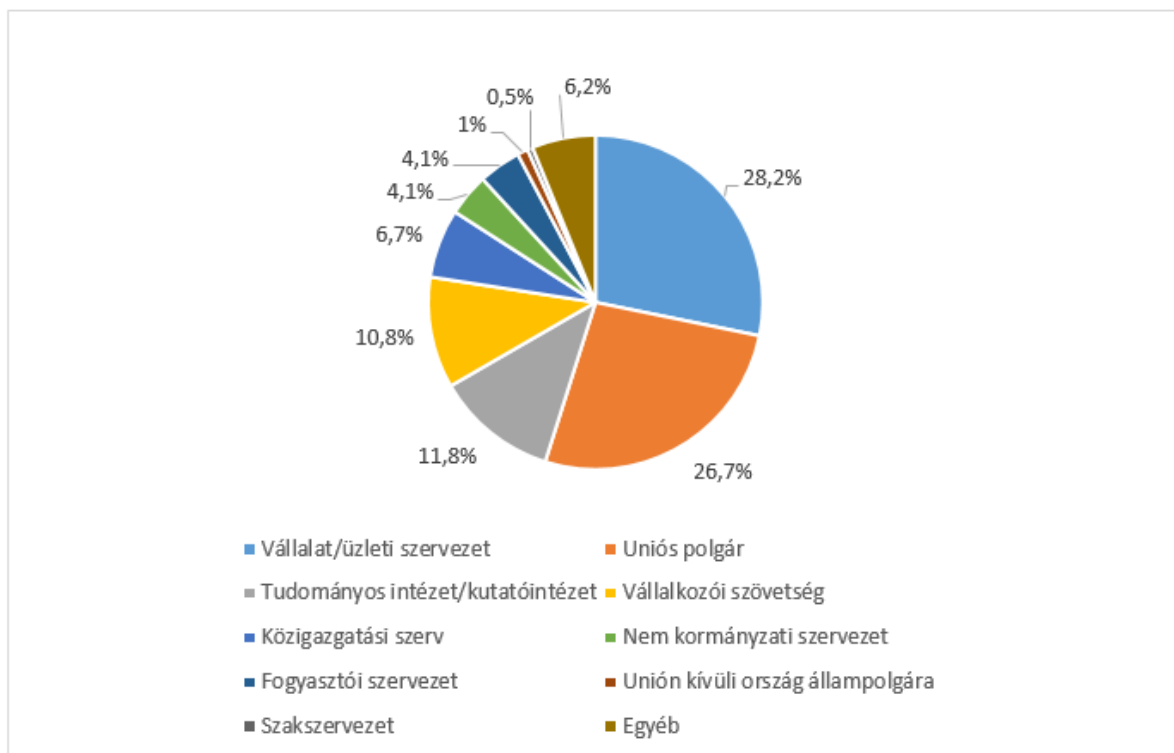

Nyilvános konzultációs kérdőív

A nyilvános konzultációs kérdőívre összesen 190 résztvevő fejtette ki választ, amelyeknek a többsége vállalat/üzleti szervezet (55) volt, valamint uniós állampolgár (52). A többi válaszadó tudományos/kutatóintézeteket (23), vállalkozói szövetségeket (21), közigazgatási szerveket (13), nem kormányzati szervezeteket (8), fogyasztói szervezeteket (3), nem uniós polgárokat (2), szakszervezeteket (1) és egyébeket (12) képviselt. Emellett 12 válaszadó nyilatkozott úgy, hogy energiaközösséget képvisel, 49 pedig azt állította, hogy decentralizált, kis léptékű napenergia-termelés tulajdonosát képviseli.

A résztvevők által megadott származási országokat illetően 44 Spanyolországot, 38 Németországot, 18 Franciaországot, 14-14 Belgiumot és Olaszországot, 8 Hollandiát, 7 Svédországot, 5-5 Ausztriát, Portugáliát és Lengyelországot, 4 Görögországot, 2-2 a Cseh Köztársaságot, Dániát, Észtországot, Írországot, Magyarországot és Máltát, valamint 1-1

Bulgáriát, Finnországot, Litvániát, Romániát és Szlovéniát jelölte meg. Az EU-n kívüli válaszadók közül 3 Norvégiát, 2-2 Svájcot és Törökországot, 1-1 pedig Brazíliát, Kínát, Izraelt és az Egyesült Királyságot jelentette be származási országnak.

Az arra irányuló kérdésre, hogy milyen technológiával dolgoznak, a válaszadók (akik egyébként erre a kérdésre egynél több választ is adhattak) többsége a fotovoltaikus napenergiát választotta, vagy a decentralizált (87) vagy a közüzemi léptékű (78) termelést, melyet a háztartási (40), ipari vagy mezőgazdasági felhasználásra (39) vagy távfűtés céljára (29) szánt termikus napenergia követett, míg a koncentrált napenergiát 59 válaszadó választotta.

A nyilvános konzultáció eredményei

Véleményezési felhívás

A válaszadók túlnyomó többsége (290) támogatta a napenergia-technológiák elterjesztésének felgyorsítását, a 311 érdemi válaszadó közül 21 válaszadó pedig ellenezte azt. Többségük a napenergia épületekben történő jelentős mértékű alkalmazását, a jogszabályok egyszerűsítését és a nagyobb mértékű gazdasági támogatást javasolta. Néhányan aggodalmukat fejezték ki a mezőgazdasággal folytatott földhasználati versennyel, a környezetvédelmi aggályokkal és az ellátási láncbeli biztonsággal kapcsolatban.

A napenergia-projektek fejlesztésének fő szűk keresztmetszeteként a résztvevők az adminisztratív terheket nevezték meg (77), ami rámutatott arra, hogy rövidebb és egyszerűbb közigazgatási eljárásokra van szükség. Néhány résztvevő (60) továbbá rámutatott arra is, hogy több támogatásra van szükség finanszírozás, kölcsönök vagy adókedvezmények formájában.

Néhány válaszadó megemlítette, hogy az épületeknek megújuló energiát kellene előállítaniuk, és rendkívül energiahatékonyaknak kellene lenniük, ami viszont csökkentené a háztartások energiaköltségeit. Ennek megvalósulása érdekében sürgették a napenergiának az új építési projektek tetőibe, erkélyeibe, homlokzataiba, falaiba vagy egyéb részeibe, valamint a köz- és

magánépületek felújítása során történő integrálásának felgyorsítását (85). Mások az épületek napenergia-fejlesztését összekapcsolták az e-mobilitás integrálásával, és javasolták az elektromos járművek parkoló-/töltőállomásai telepítésének felgyorsítását, amelyet többek között az autópályák mentén is meg kell valósítani. Más résztvevők az energiaközösségeket és az energia-önellátást mint a decentralizált napenergia-termelést előmozdító (28), valamint a nagyközönségnek a napenergia előnyeiről és életképességéről tájékoztatást nyújtó eszközöket (9) támogatták.

Több válaszadó úgy vélte, hogy a tárolási rendszerek jelentik a legjobb megoldást arra, hogy nagyobb rugalmasságot lehessen biztosítani a megújulóenergia-termelés irányítása területén, valamint hogy éjjel energiát lehessen biztosítani (40). Néhány résztvevő megemlítette, hogy nem csak a fotovoltaiikus paneleket, hanem más napenergia-technológiákat is fel kell lendíteni, például a koncentrált napenergiát (10) és a termikus napenergiát (15). Az azonosított fő kihívások egyikét az olyan munkaerő kifejlesztése képezte, amely rendelkezik a szükséges ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal (7).

Ami a környezetvédelmi szempontokat illeti, több résztvevő (30) a fenntarthatósági normák és a kutatás megerősítését kérte az erőforrás-hatékony termelés és újrahasznosítás terén. Ami a területek kettős célú hasznosítását illeti, sokan támogatták az ún. agrofotovoltaiikus technológia előmozdítását (34). Néhány válaszadó támogatta a fotovoltaiikus panelek uniós gyártását („Made in Europe” termékek) (18), amely biztosíthatja, hogy az EU-ban üzembe helyezett fotovoltaiikus termékek magas szintű környezetvédelmi normákat alkalmazzanak, ne kényszer munkával készüljenek, és megerősödjön az ellátási láncok rezilienciája.

Nyilvános konzultációs kérdőív

A nyilvános konzultációs kérdőív összesen 26 kérdést tartalmazott, amelyek többsége feleletválasztós kérdés volt, bár némelyikük nyitott kérdés volt. A kérdések három fő témát öleltek fel: (1) a napenergia-projektek megvalósításának felgyorsítása, (2) a napenergia-termelés rendszerintegrációjának elősegítése, valamint (3) a fenntarthatóság, a reziliencia, a versenyképesség, az innováció és az átláthatóság fokozása a napenergia-értéklánc mentén. Érdeemes megjegyezni, hogy a 190 válaszadó többsége nem válaszolt teljesen az összes kérdésre.

A kérdőív első szakaszában a résztvevők legnagyobb száma (45) az engedélyezési eljárásokat jelölte meg a fotovoltaiikus projektek legfontosabb akadályaként, amelyeket a hálózati csatlakozási problémák (43) és a szabályozási keret (42) követett. Másrészt a legtöbb résztvevő (32) a társadalmi elfogadottság hiányát jelölte meg a legkevésbé fontos akadályként. Ami a koncentrált napenergia-projektekkel illeti, a legtöbb résztvevő (51) a szabályozási keretet jelölte meg a legfontosabb akadályként.

Ami azokat a tényezőket illeti, amelyek negatívan befolyásolják az új, közüzemi léptékű fotovoltaiikus napenergia-projektek üzleti megvalósíthatóságát, a legtöbb résztvevő (44) a jövőbeli szabályozási kerettel kapcsolatos bizonytalanságot nevezte meg a legfontosabb akadályként, amelyet a jövőbeli támogatási rendszerekkel kapcsolatos bizonytalanság (40), valamint a fotovoltaiikus projektekkel kombinált ún. „behind-the-meter” (otthoni) tárolási kezdeményezések hiánya (38) követett. Ugyanerre a kérdésre a nagy volumenű koncentrált napenergia-projektek esetében a legtöbb résztvevő (49) rámutatott, hogy az árverésen alapuló rendszerek nem megfelelőek az egyenlő versenyfeltételek biztosításához, amit a jövőbeli szabályozási kerettel kapcsolatos bizonytalanság követett (46).

A résztvevők azoknak a tényezőknek a fontosságát is hangsúlyozták, amelyek akadályozzák a napenergiával működő kis méretű berendezések egy egységből álló épületekben való telepítését. A legtöbb résztvevő (41) az előállított villamosenergia-többlet értékesítésének

hiányára (vagy annak alacsony díjazására) mutatott rá. A több egységből álló épületek berendezéseit illetően a résztvevők legnagyobb része (41) a szabályozási és állami támogatási keretet választotta a legfontosabb negatív tényezőként, ezt követi a közös tulajdonban lévő tetővel és homlokzattal rendelkező közös tulajdonú épületekkel kapcsolatos döntéshozatal jogi kerete (38). Körülbelül 40 válaszadó nem válaszolt teljesen erre a két kérdésre. A válaszadók többsége emellett egyetértett azzal, hogy a nettó fogyasztásmérési/nettó számlázási rendszerek hiányában a kis berendezések nem kapnak ösztönzőket, és a legtöbb válaszadó (az erre a kérdésre választ adott mintegy 100 résztvevőből 32) az alkalmazandó hálózati díjakat és illetékeket jelölte meg a legfontosabb negatív tényezőként.

Ami azokat a tényezőket illeti, amelyek megakadályozzák, hogy az energiaközösségek teljes mértékben betöltsék szerepüket a napenergia előállításában, elosztásában és értékesítésében, számos válaszadó (körülbelül 90) nem adott teljes választ. A teljes választ adók közül a legtöbben (40) a támogatásokra irányuló merev és időigényes pályázati eljárásokat jelölte meg fő tényezőként, valamint az energiaközösségek létrehozásának engedélyezési eljárásait (szintén 40).

A válaszadók azokat a tényezőket is értékelték, amelyek megakadályozzák a napenergiával működő berendezések telepítését az ipari területeken/létesítményekben. A legtöbb válaszadó (37) – figyelembe véve, hogy mintegy 70 válaszadó nem válaszolt erre a kérdésre – a szabályozási és támogatási keretnek az üzleti megvalósíthatóságra gyakorolt hatását választotta, amelyet a nagyberuházási döntések meghozatalához szükséges hosszú távú láthatóság hiánya, a megújuló energia nagyobb mértékű használatára irányuló ösztönzők hiánya, valamint a hálózati csatlakozási problémák (külön-külön 33) követték. Másrészt a műveletek villamosítására rendelkezésre álló alacsony potenciált nem tekintették akadálnak, mivel a legtöbb válaszadó (54) a legkevésbé fontos negatív tényezőnek minősítette ezt.

A termikus napenergiát hasznosító berendezéseket illetően a legtöbb válaszadó (32), figyelembe véve, hogy körülbelül 100 válaszadó nem adott teljes választ erre a kérdésre, a szabályozási és állami támogatási keretet nevezte meg, amelyet a megújuló energiaforrásoknak a fűtési rendszerbe való becsatlakoztatásának a kedvezőtlen feltételei követték (30).

Ami a közigazgatási szervek arra való ösztönzését illeti, hogy napenergiát hasznosító berendezéseket telepítsenek a tulajdonukban lévő vagy általuk bérelt épületekben, a legtöbb válaszadó (83) a legmegfelelőbb ösztönző eszközként a középületek megújuló energiával működő berendezéseire vonatkozó célkitűzések megállapítását határozta meg, és ezeket a válaszadókat a jogi felhatalmazásokat előnyben részesítő válaszadók (69) követték. Körülbelül 60 válaszadó nem válaszolt teljesen erre a kérdésre.

Az elsődleges mezőgazdasági termelőket, köztük a mezőgazdasági termelőket és a mezőgazdasági szövetségeket megkérdezték, hogy hajtottak-e végre beruházást napenergiába, illetve tervezik-e ilyen beruházás végrehajtását gazdaságukban. A 22 válaszadó közül 10 válaszadó válaszolt igennel, és a többségük (6) jelezte, hogy gazdaságuk nettó számlázási/nettó fogyasztásmérési rendszer részét képezi. Azok többsége, akik nem ruháztak be és/vagy nem terveznek beruházást (összesen 12 válaszadó), döntésük fő okaként a finanszírozás hiányát említette (6).

Ami azokat a szabályozási változásokat érinti, amelyek előnyösek lennének a további decentralizált fotovoltaiikus kapacitás épületektől eltérő helyszíneken való telepítését jobban támogató keret létrehozása szempontjából, körülbelül 60 válaszadó ismertette elképzeléseit. A válaszok meglehetősen heterogének voltak, de néhány résztvevő osztott néhány témát, például az agrofotovoltaiikus megoldások külön ezekre irányuló keret kidolgozásával történő elterjesztésének előmozdítását, a pénzügyi támogatások növelését (támogatási rendszerek, adókedvezmények stb.) vagy az engedélyezési eljárások lerövidítését és megkönnyítését.

A válaszadók nagy többsége (145) úgy vélte, hogy a napenergiával működő fotovoltaikus berendezések alkatrészei közötti, illetve a napenergia-termelési és -tárolási rendszer közötti kompatibilitási/interoperabilitási problémák a berendezések vásárlóinak választását egy adott beszállítóra, gyártóra vagy termékcsoporthoz korlátozzák. A 78 válaszadó közül 45 az inkompatibilis kommunikációs protokollt/normát jelölte meg okként.

Ami a napenergia-termelés rendszerintegrációjának megkönnyítését célzó intézkedéseket illeti, körülbelül 60 válaszadó nem válaszolt teljesen erre a kérdésre. A legtöbb válaszadó (101) úgy vélte, hogy a napenergiát kis mennyiségben előállító termelők számára lehetővé kell tenni, hogy mind a nagykereskedelmi, mind a kiskereskedelmi piacon értékesíthessenek.

A válaszadók többsége (122 válaszadóból 74) jelezte, hogy nem nyújt rugalmassági szolgáltatásokat a helyi villamosenergia-rendszer üzemeltetőjének. Ami a rugalmassági szolgáltatásoknak a helyi villamosenergia-rendszer üzemeltetője számára (pl. keresletoldali válasz révén) történő biztosításának akadályait illeti, a legtöbb válaszadó (51) a legfontosabb akadályként a helyi piacok vagy a személyközi kereskedelmi lehetőségek hiányát jelölte meg, amelyet a nagy közüzemi szolgáltatók piaci dominanciája követett (38).

A válaszadók többsége (az összesen 117 válaszból 102) egyetértett azzal, hogy a napenergiát kis léptékben előállító termelők számára lehetővé kell tenni mind a nagy-, mind a kiskereskedelmi piacokon történő értékesítést. A legtöbb válaszadó (51) a helyi piacok, a személyközi kereskedelmi lehetőségek stb. hiányát nevezte meg az ilyen piaci részvétel akadályozó fő akadályként. Mintegy 100 résztvevő azonban nem minősítette az összes akadályt.

Több olyan válaszadó volt, aki nem telepített akkumulátort háztartási vagy vállalati igényei kielégítésére, mint aki telepített (79 válaszadó, 51 válaszadóval szemben). Az akkumulátor telepítésének fő oka a fogyasztásnak a napenergia-termeléssel való jobb összehangolására (37) és a hálózattól való függés csökkentésére irányuló törekvés volt (36); azoknak a többsége, akik nem telepítettek akkumulátort, úgy vélte, hogy az túl drága volt a hozzáadott érték elérése szempontjából (39). Ami a decentralizált fotovoltaikus napenergia-rendszer hálózati kommunikációját illeti, a válaszadó résztvevők többsége (106 válaszból 87) úgy vélte, hogy közös adatformátumra van szükség, és az adat-előállítás tekintetében a válaszadók többsége úgy vélte, hogy ennek közel kell lennie a villamosenergia-piacok időintervallumaihoz, vagy közelebb kell lennie a valós időhöz (99 válaszból 78 válasz).

Az értéklánccal kapcsolatos kérdéseket illetően a válaszadók többsége (121 és 150 között) úgy vélte, hogy helyénvaló lenne az EU-ban értékesített napenergia-termékekre/-rendszerekre nagyobb átláthatóságot és (a szénlábnyomra, környezeti fenntarthatóságra és a foglalkoztatási feltételekre) mennyiségi követelményeket előíró intézkedéseket alkalmazni. A válaszadók nagy többsége (151) úgy vélte, hogy az, hogy az EU a napenergia-ágazatban importtermékektől/-anyagoktól függ, sebezhetőséget vagy kockázatokat teremt a napenergia-technológiák elterjesztésének felgyorsítása szempontjából, és számos résztvevő (142) valószínűnek tartotta, hogy az ellátási lánc kihívásai jelentős hatást gyakorolnak a költséghatékony napenergia-megoldások rendelkezésre állására az uniós piacon közép- és hosszú távon.

Amikor a válaszadókat arra kérték, hogy válasszák ki azokat a fő tényezőket, amelyek gátolják az EU-nak a napenergia-értéklánchoz kapcsolódó szellemi tulajdon előállítására és innovációra való képességét, a leggyakrabban az EU-n belüli, korlátozott, nagy léptékű gyártást választották ki (99). A fotovoltaikus ellátási lánc azon ágazatait illetően, amelyek a legnagyobb potenciállal rendelkeznek az uniós ágazat versenyképességének növelésére, a válaszadók főként az olyan új technológiákat jelölték meg, mint például az ún. heteroátmenetes (heterojunction, HJT), perovszkit vagy tandemcellák (66), ugyanakkor a modulok (56) és a

cellák (55) gyártását, valamint a berendezésgyártást is (54). Az uniós napenergia-értéklánc fenntarthatóságához, versenyképességéhez és rezilienciájához hozzájáruló intézkedéseket illetően a legtöbb válaszadó (76) a legnagyobb potenciállal rendelkező intézkedésként a kedvező finanszírozási feltételekhez való hozzáférést választotta, amelyet a napenergia-ágazatban a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek folyamatának elindítása (69), valamint a nagy léptékű termelőlétesítmények fejlesztésének többek között gyorsított engedélyezés révén történő támogatása követett (64).

Állásfoglalások

Az Európai Bizottság 35, a napenergiával kapcsolatos összefoglalót vagy álláspontot tartalmazó dokumentumot kapott különféle szervezetektől, köztük közigazgatási szervektől, vállalatoktól, elosztó- és átvitelrendszer-üzemeltetőktől, magánszektorbeli és polgári egyesületektől stb. Az e csatornán keresztül küldött üzenetek nagyrészt megismételték a kérdőíven keresztül kapott üzeneteket. Ez a szakasz tehát azokat az igényeket foglalja össze, amelyeket ezekben a dokumentumokban terjesztettek elő, és amelyek nem szerepelnek a feni összefoglalóban.

Az egyik szempont, amellyel kapcsolatban ez a csatorna új perspektívákat kínált, a napenergia-technológiák elterjesztésének társadalmi következményei voltak az energiaszegénység elleni küzdelem, a kollektív energia-önellátás támogatása, a bérlők megújuló energiához való hozzáféréssel kapcsolatos nehézségek kezelése stb. tekintetében. Az érdekelt felek olyan alacsony jövedelmű háztartásokat célzó támogatási rendszereket javasoltak, amelyek nem engedhetik meg maguknak a napenergia-berendezések telepítéséhez szükséges kezdeti beruházásokat, illetve olyan mechanizmusok létrehozását javasolták, amelyek mind a bérbeadók, mind a bérlők számára ösztönzőket nyújtanak. A napenergia-berendezések több egységből álló épületekbe történő telepítésének megkönnyítése érdekében javasolták az ezen épületekre vonatkozó döntéshozatali szabályok felülvizsgálatát annak érdekében, hogy a döntéseket gyorsabban és egyszerűbben, például egyszerű többséggel lehessen meghozni. Az energia-önellátás előmozdítása érdekében az érdekelt felek javasolták annak biztosítását, hogy a termelő-fogyasztók szolgáltatót válthassanak, ami javítani fogja a versenyt a hálózatba táplált villamos energia díjazása terén; emellett egyesek azt kérték, hogy ez a díj legalább olyan magas legyen, mint a villamos energia piaci ára. A decentralizált alkalmazás előmozdítása érdekében azt is szükségesnek ítélték, hogy a kis berendezések teljes mértékben részt vegyenek a villamosenergia-piacokon. Más érdekelt felek rámutattak arra, hogy egyes esetekben a háztetőkön való telepítést az épületek külső dimenziójára vonatkozó helyi szabályozás akadályozza és az ilyen telepítések engedélyezésének egyszerűsítését és lerövidítését kérték. Kérték továbbá bizonyos adók megszüntetését az energia-önellátás és a villamosenergia-megosztás terén, valamint a hálózati díjak felülvizsgálatát a decentralizált napenergia-felhasználás ösztönzése érdekében. Hangsúlyozták továbbá, hogy teljes mértékben végre kell hajtani a megújulóenergia-közösségekre vonatkozó hatályos uniós jogszabályokat.

Ugyanakkor számos érdekelt fél olyan megoldásokat javasolt, amelyek előnyben részesítik a nagy léptékű berendezések telepítését, például a megfelelő területek azonosítására szolgáló nemzeti szintű mechanizmust, vagy a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása során, a meglévő derogációk közérdek alapján történő felhasználásával megvalósítandó rugalmasságot. Ezzel párhuzamosan számos érdekelt fél javasolta, hogy holisztikusan kezeljék a területek vagy a felületek kettős célú hasznosításával kapcsolatos akadályokat, kiterjedve a különféle ágazatokra, egyrészt például az energiaágazatra, másrészt pedig az építőiparra, a mezőgazdaságra és az infrastruktúrára stb. vonatkozó jogszabályokra.

Egyes nemzeti kormányok és közművek azt is hangsúlyozták, hogy az Európai Uniónak tiszteletben kell tartania a tagállamok azon jogát, hogy maguk döntsenek energiapolitikájukról, és tartózkodnia kell attól, hogy további jogszabályokat javasoljon ebben az ágazatban. A helyi

önkormányzatok mindeközben hangsúlyozták, hogy az EU legkülső régiói elszigetelt energiarendszerekre támaszkodnak, míg az EUMSZ 349. cikke védi e régiók energetikai szuverenitását. Ez azt jelenti, hogy mind a megújuló energiával működő berendezéseket, mind a tárolási megoldásokat fejleszteni kell. A tárolás kiépítése előtt álló meglévő akadályokat más érdekelt felek is hangsúlyozták.

Egyes ipari ágazatok ezt a csatornát használták arra, hogy előterjesszék igényeiket. Kifejtették, hogy a napkollektorok alkalmazása további támogatásra szorul, például annak érdekében, hogy szélesebb körben alkalmazhassák olyan ipari folyamatok dekarbonizálására, ahol nagy a potenciál, de lassú a haladás. A koncentrálnapenergia-ágazat különösen aktív volt, külön támogatást kért a hálózati stabilitást biztosító megújuló energiaforrásokhoz, beleértve a koncentrált napenergiát is.

Végezetül a napenergia-ágazati gyártók is számos igényt vonultattak fel. Ezek közé tartozik az ágazatnak az EU stratégiai ágazataként való elismerése, finanszírozáshoz való hozzáférés biztosítása (többek között egy közös európai érdeket szolgáló fontos projekt révén), a gyártási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célkitűzés meghatározása, valamint a fotovoltaikus termékek gyártásához szükséges egyes alkatrészekre kivetett jelenlegi dömpingellenes vámok megszüntetése.

Tájékoztató rendezvények

A fent említett tevékenységek mellett a Bizottság március 29-én magas szintű virtuális konferenciát szervezett az érdekelt felek számára az uniós napenergia-stratégiáról, amelyen mintegy 250 résztvevő vett részt. A felszólalók között voltak az uniós intézmények magas szintű képviselői, valamint az EU nap- és hőenergia-ágazatának szereplői: az ipar, polgári szervezetek, szabályozók, elemzők, kutatók és a civil társadalom. Egyhangú támogatás övezte a napenergiával működő berendezések telepítésének felgyorsítását és megkönnyítését, amelynek a környezetvédelmi és szociális normák magas szinten tartása mellett kell megvalósulnia. A legtöbb résztvevő hangsúlyozta a területek kettős célú hasznosításának fontosságát. Az európai ellátási lánc megerősítését szintén fontos tényezőként hangsúlyozták, bár nem volt konszenzus arról, hogy milyen uniós szintű intézkedéseket lehetne elfogadni annak előmozdítása érdekében. A polgárok által irányított decentralizált alkalmazást kulcsfontosságú jövőbeli elemként vitatták meg, amely például alapulhatna az energiaközösségeken.

A Bizottság részt vett továbbá három, konkrét témákkal foglalkozó szakmai műhelytalálkozón, amelyen kutatók és az iparág érdekelt felei jelentek meg:

- Az első, az épületintegrált fotovoltaikus anyagokkal (BIPV) kapcsolatos értekezleten az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy az ilyen termékeket kettős tanúsítási eljárásnak kell alávetni, mint építési termékeket és mint villamosenergia-termékeket, és hogy EU-szerte nem léteznek egységes terméktanúsítási eljárások.
- A második értekezlet keretében, amelynek a fotovoltaikus termékeket gyártó ágazat lehetőségei és az előtte álló akadályok voltak a témái, az érdekelt felek rámutattak, hogy bár az innováció továbbra is az egyik fő előny az EU-ban, a gyártás hiánya csökkenti az innovációs környezet versenyképességét. Az importtermékek támasztotta verseny miatt a gyártás bővítése szempontjából a legsürgetőbb igényként a finanszírozáshoz való hozzáférést nevezték meg, és az importtermékek által támasztott versenyről kifejtették, hogy az véleményük szerint a nemzetközi szinten nem egyenlő versenyfeltételek következménye.
- A harmadik értekezleten a koncentrálnapenergia-ágazat (mind a villamosenergia-, mind a

hőenergia-ágazat) képviselőivel együtt az érdekelt felek kifejtették azon véleményüket, hogy a koncentrált napenergiának nem kellene a költségek alapján versenyeznie a fotovoltaikus napenergiával, mivel az a hőtárolás formájában növeli a rendszer értékét és éjjel is tud villamos energiát szolgáltatni. Ezért olyan árverési terveket szorgalmaztak, amelyek elismerik a szabályozható megújuló energia előnyeit.

Következtetések

A nyilvános konzultáció eredményei nagyrészt összhangban vannak a kezdeményezés fő szándékaival. Az eredmények arról tanúskodtak, hogy a túlnyomó többség támogatja egyfelől a napenergia-technológiák elterjesztésének felgyorsítását az EU-ban, másfelől az uniós napenergia-ágazat e folyamatban betöltendő nagyobb szerepét.

Fontos hangsúlyozni, hogy az e konzultációs folyamat során továbbított kérések egy részét az Európai Bizottság más folyamatban lévő vagy tervezett kezdeményezések útján fogja kezelni. Különösen a megújulóenergia-projektek gyorsabb engedélyezésére irányuló párhuzamos kezdeményezés révén, mivel nagyrészt ezt a problémát azonosították a gyors elterjedés fő akadályaként. A további problémák a meglévő uniós jogszabályok teljes körű végrehajtásához kapcsolódnak, valamint az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag révén 2021-ben előterjesztett javaslatokhoz, ideértve a megújulóenergia-irányelv javasolt felülvizsgálatát is.

E kezdeményezés lényege, hogy a megújuló energiára vonatkozó uniós célok eléréséhez a bevezetés minden formájára szükség van, amit a konzultációs folyamat eredményei is egyértelműen megerősítettek. Nagy léptékű telepítésre van szükség, és annak összeegyeztethetőnek kell lennie az egyéb földhasználati módokkal és a szigorú környezetvédelmi előírásokkal; támogatni kell a bevezetés innovatív formáit a mezőgazdasági vagy közlekedési infrastruktúrával kombinálva; továbbá a polgárok és közösségek által irányított decentralizált alkalmazás támogatása érdekében ösztönzőket kell bevezetni, miközben fel kell számolni a szükségtelen akadályokat.

Végezetül a konzultáció megerősítette, hogy az érdekelt felek igen nagy mértékben támogatják az uniós napenergia-ágazat szerepének növelését, akár az ezáltal elérhető gazdasági előnyök miatt, akár az importtól való jelenlegi függőség csökkentésére irányuló szándék alapján. Számos eszköz létezik, amelyet az EU felhasználhat e folyamat előmozdítására. A konzultációból az is kiderült, hogy egyértelmű kereslet mutatkozik a magas szintű fenntarthatósági normáknak megfelelő napenergia-termékek iránt.